

Referat fra møtet i Rådet for nordisk samarbeid om funksjonshinder. København 20. oktober, 2023

Inkluderende arbeidsliv

Ekspert seminar

Er vi klare for fremtiden
Hvor er vi – Hvor er mulighetene og
løsningene?

Tid: Fredag 20. Oktober kl. 09:00 –
14:00

Sted: Scandic Copenhagen Hotel,
København

Ekspertseminaret er en del av møtet i Nordisk ministerråds råd for funksjonshindersamarbeid i Norden, og det Islandske formannskapetets aktiviteter

På ekspertseminaret deltar ledere av paraplyorganisasjoner for unge med funksjonsnedsettelse i Norden og representanter for arbeidsmarkedsmyndigheter i Norden.

Høy sysselsetting er en hjørnestein i den nordiske velferdsmodellen. Alle skal ha mulighet til å komme i arbeid og ha en gunstig arbeidssituasjon. Personer med nedsatt funksjonsevne har lavere sysselsettingsgrad enn resten av befolkningen og møter også større utfordringer på arbeidsplassen.

Ifølge Nordisk ministerråds Visjon 2030 skal Norden bli verdens mest integrerte, konkurransedyktige og sosialt bærekraftige region innen 2030. Visjonen gjenspeiler bærekraftsmålene i FNs Agenda 2030, der en av de grunnleggende prinsippene er at ingen skal ekskluderes. Retten til arbeid er en menneskerettighet som spesielt nevnes i FNs konvensjon om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne (artikkel 27). I Nordisk program for samarbeid om funksjonshinderspørsmål 2023–2027 er det et spesielt fokus på inkluderende arbeidsliv.

For å sikre Nordens konkurransevne må alle ressurser tas i bruk. I et inkluderende arbeidsliv respekterer alle ansatte for deres styrker, og alle ansatte med nedsatt funksjonsevne må ha like muligheter til å bidra, lære og lykkes. Et troverdig inkluderende arbeidsliv er å omfavne mangfoldet, gi rettferdig lønn og karriereutvikling.

Ministerrådet skal bidra til å utvikle et kompetent og fungerende arbeidsmarked i Norden for å klare den grønne omstillingen og den digitale utviklingen. Den pågående digitale transformasjonen av arbeidslivet skaper både nye muligheter og nye barrierer for personer med nedsatt funksjonsevne.

- Hvordan kan vi utnytte de store mulighetene som finnes med den digitale og teknologiske utviklingen for å øke inkluderingen?
- Hvilke strategier har vi for inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne i et arbeidsliv formet av teknologiutvikling?
- Seminaret vil være en anledning for å diskutere politikk og strategier for inklusjon i fremtidens arbeidsliv og den teknologien som er med på å forme fremtidens arbeidsliv.

Agenda

08:30 - 09:00

Fika buffet med kaffe og te

09:00 -09:20

Innledning til seminaret

v/ Det islandske formannskapet og arbeidsgruppen i
Funksjonshindersrådet

Soffía Dóra Jóhannsdóttir, Socialministeriet, Island

Tom Tvedt, Samarbeidsforumet av
funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), Norge

Ola Balke, Myndigheten för delaktighet, Sverige

- 09:20 – 09:30 Unges perspektiv på fremtidens inkluderende arbeidsliv - fra Nordic Youth Disability Summit
v/ Eiður Welding, CP Island & ÖBÍ
- 09:30 – 09:55 What is the future of work for persons with disabilities.
v/ Stefan Trömel (ILO Global Business and Disability Network)
- 09:55–10:25 Yrkesdeltakelse blant utsatte grupper i Norden.
v/ Seniorforsker i VIVE, Vibeke Jacobsen
- 10:25 - 10:40 Kaffe pause

Labour market attachment in the Nordic countries: vulnerable groups

Vibeke Jakobsen

VIVE

HBS
ECONOMICS

Outline

- > About the project "How to increase labour market participation among vulnerable groups in the Nordic countries?"
- > Labour market attachment in the Nordic countries among young people, seniors, immigrants and people with disabilities
 - > Data
 - > People with disabilities in the Nordic countries
 - > Labour market attachment among the four traditional target groups
- > More about the project

Briefly about the project

How to increase labour market participation among vulnerable groups in the Nordic countries

How to increase labour market participation among vulnerable groups in the Nordic countries?

- > Funded by the Nordic council of Ministers
- > Research team from:
 - > HBS Economics
 - > VIVE Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd
- > Country experts from:
 - > University of Bergen
 - > University of Stockholm
 - > Finnish institute for Health and Welfare
 - > University of Iceland
- > Projected initiated in 2021 and will run until the end of 2024

Background

- Traditionally vulnerable groups are often classified into young people, seniors, immigrants and people with health issues.
- Political initiatives and instruments are usually aimed at such groups, despite the fact that they are often quite heterogeneous.
- Is possible to find more similarities across this traditional division?

Overall purpose of the project

- Overview of exclusion in the Nordic Region
- Increase knowledge about barriers and instruments
- Address the differences between the Nordic countries
- Shed light on what works and what doesn't

Key issues:

- What barriers do those who experience exclusion face?
- Identify individuals with equal sets of challenges/barriers
- Map instruments available and whether they have had the desired effect

Data

Vulnerable groups and labour market attachment

Data and traditional target groups

Data from Eurostat Microdata

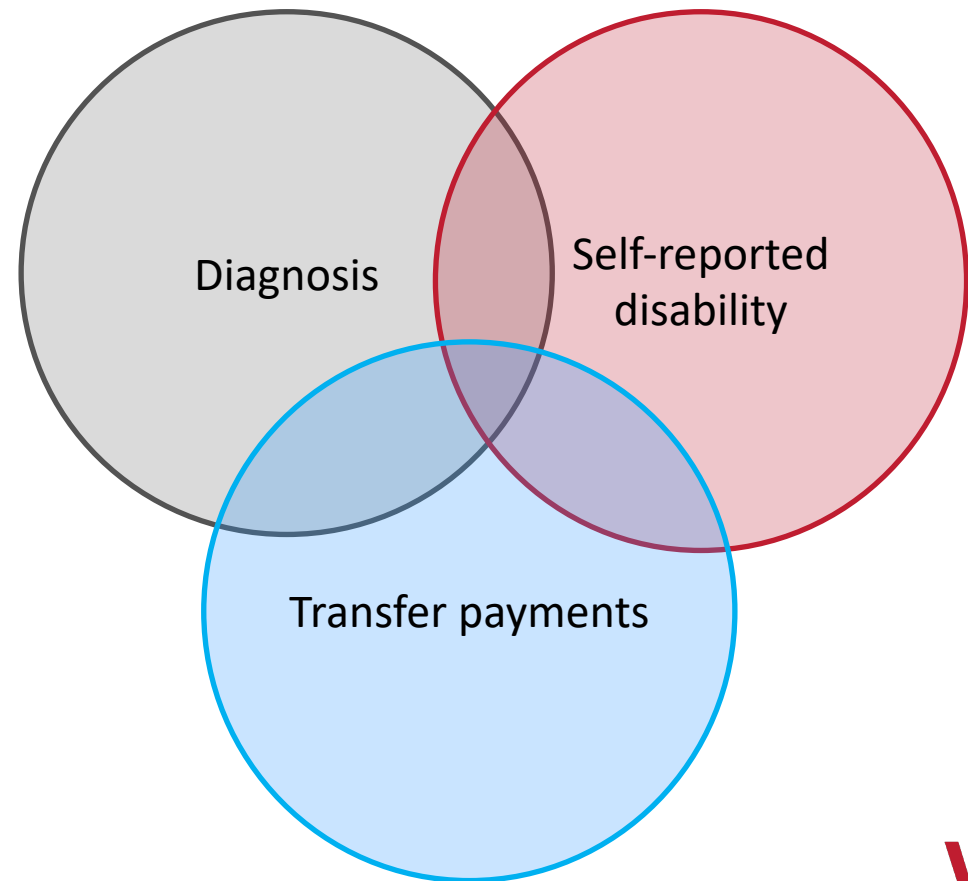
- > Labour Force Survey (LFS)
 - > Young people: 15-29 years old
 - > Seniors: 55-64 years old
 - > Immigrants: persons who are foreign born

- > Survey on Living Conditions (EU SILC)
 - > Persons with disabilities or health issues: self-assessment

Definition of disability

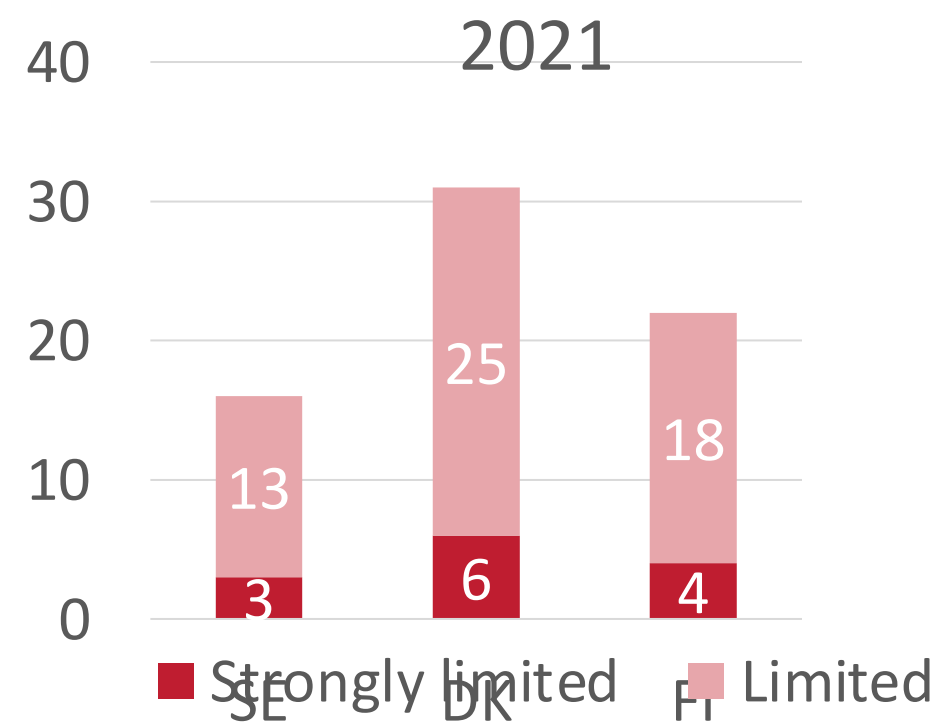
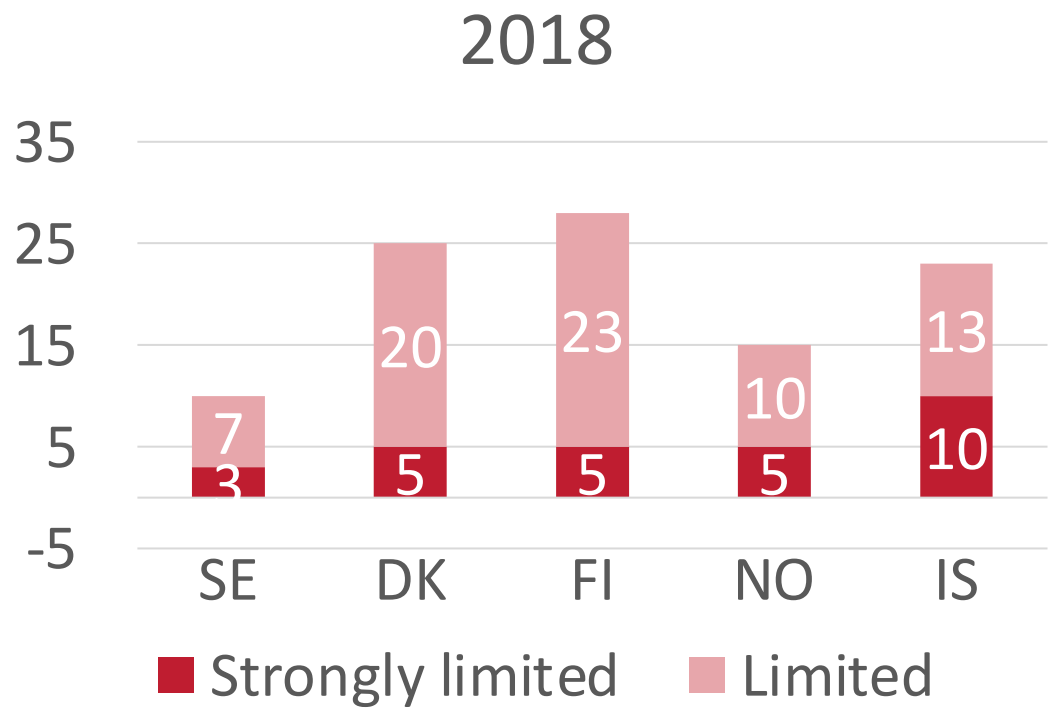
The respondent's self-assessment of whether he/she is hampered in "activities people usually do", by any on-going physical or mental health problem, illness or disability:

- Strongly limited
- Limited
- Not limited

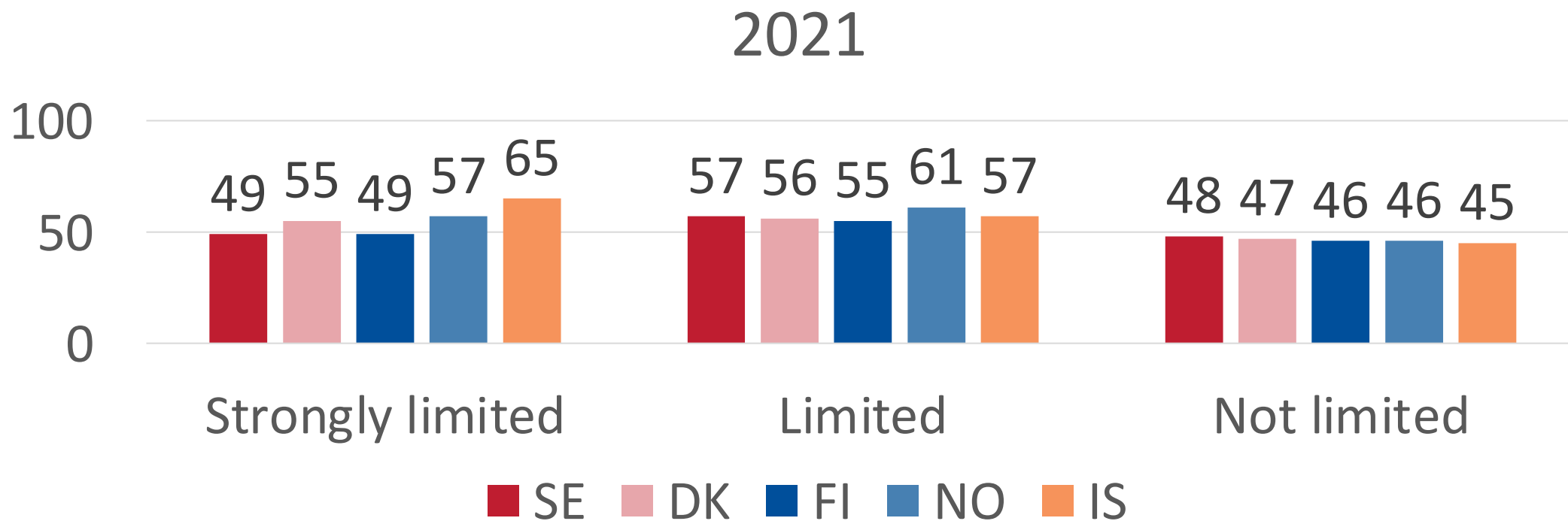

People with disabilities in the Nordic countries

The proportion of the 16-64-years-old population with a disability, pct.

The proportion of women, pct. 2021.

Note: The numbers for Norway are from 2020 and the numbers for Iceland from 2018

Distribution on age, pct. 2021

	SE	DK	FI	NO*	IS*
Strongly limited					
16-29 years old	17	17	15	17	20
55-64 years old	34	30	38	25	30
Limited					
16-29 years old	21	21	18	16	29
55-64 years old	29	28	31	31	19
Not limited					
16-29 years old	27	30	26	27	30
55-64 years old	18	19	19	19	17

*The numbers for Norway are from 2020 and the numbers for Iceland from 2018

Distribution on educational level, pct.2021

	SE	DK	FI	NO*	IS**
Strongly limited					
Unskilled (no education)	36	30	30	46	34
Upper secondary	43	43	48	33	44
Tertiary education	21	27	21	21	22
Limited					
Unskilled (no education)	27	22	16	35	22
Upper secondary	46	41	51	35	38
Tertiary education	27	38	34	30	40
No limited					
Unskilled (no education)	25	14	13	25	22
Upper secondary	42	41	46	34	40
Tertiary education	33	45	41	41	38

*The numbers for Norway are from 2020 and the numbers for Iceland from 2018

Labour market attachment in the Nordic countries

Vulnerable groups

“

People, who in the reference week worked for payment or worked as self-employed or family workers for at least one hour. This include people temporarily absent perhaps due to vacation, illness, or maternity leave.

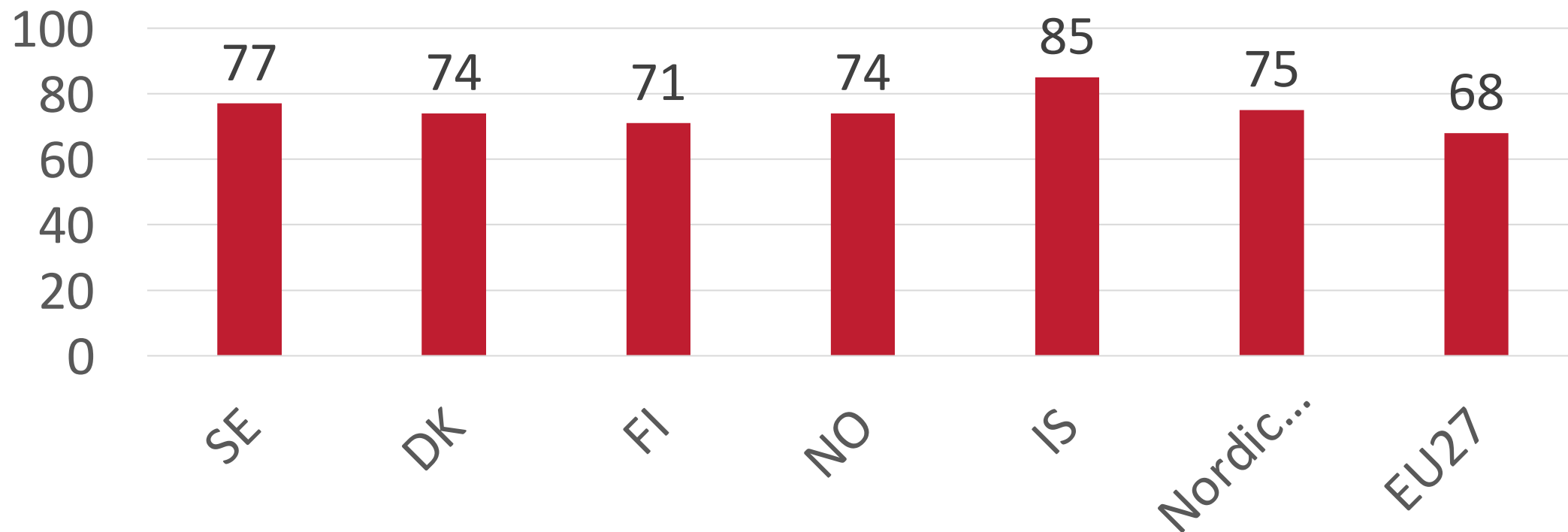
Employed people,
Labour Force Survey (LFS)

“

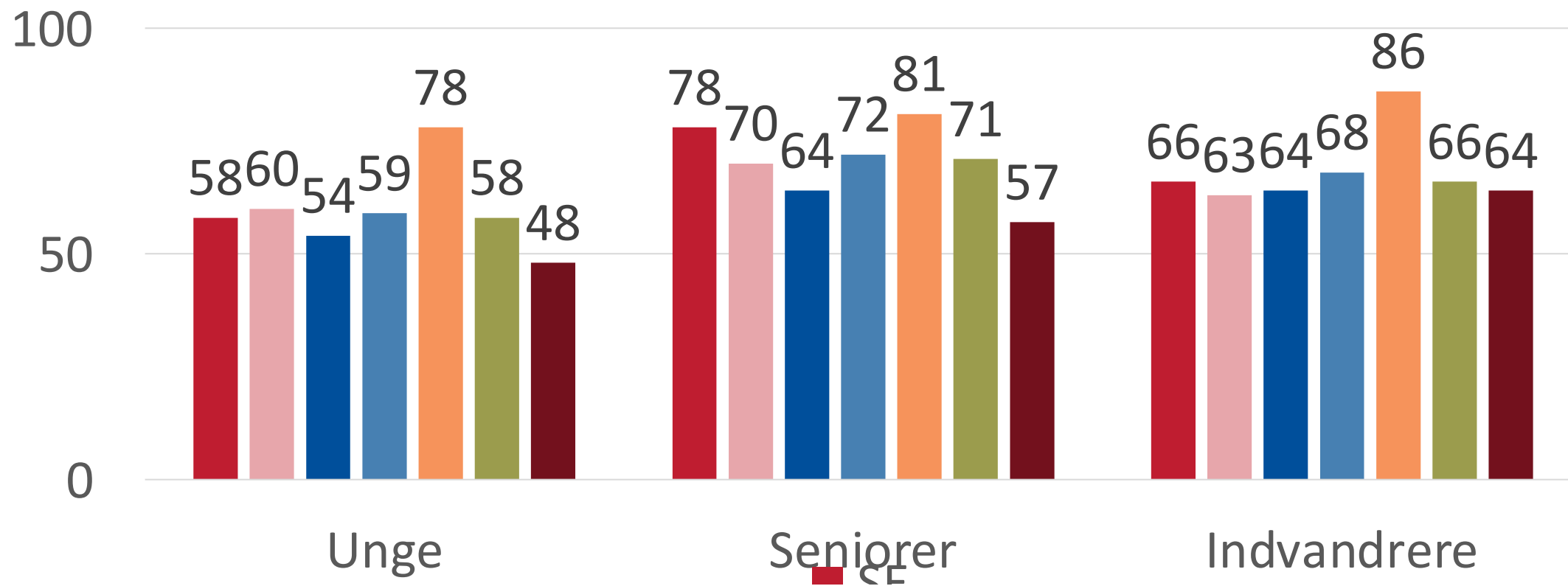
Self-declared current 'main activity status' is employee or self-employed working (including family worker)

Employed people,
Survey on Living Conditions(EU SILC)

Average employment rate (2017-2019), pct. of 15-64-years-old (LFS)

Average employment rate (2017-2019), pct. of 15-64-years-old (LFS)

Potential to improve labour market attachment among vulnerable groups

Using at the employment results for young people, seniors and immigrants in Sweden, Denmark, Finland and Norway, we have calculated:

 POTENTIAL TO INCREASE THE LABOUR MARKET ATTACHMENT OF VULNERABLE GROUPS:
If all countries would have same employment rate as the best country for each vulnerable group it would result in **700.000** more individuals in employment across the Nordic countries

Young people neither in employment nor in education or training (NEET)

NEET share in the five Nordic countries in 2020 (LFS)

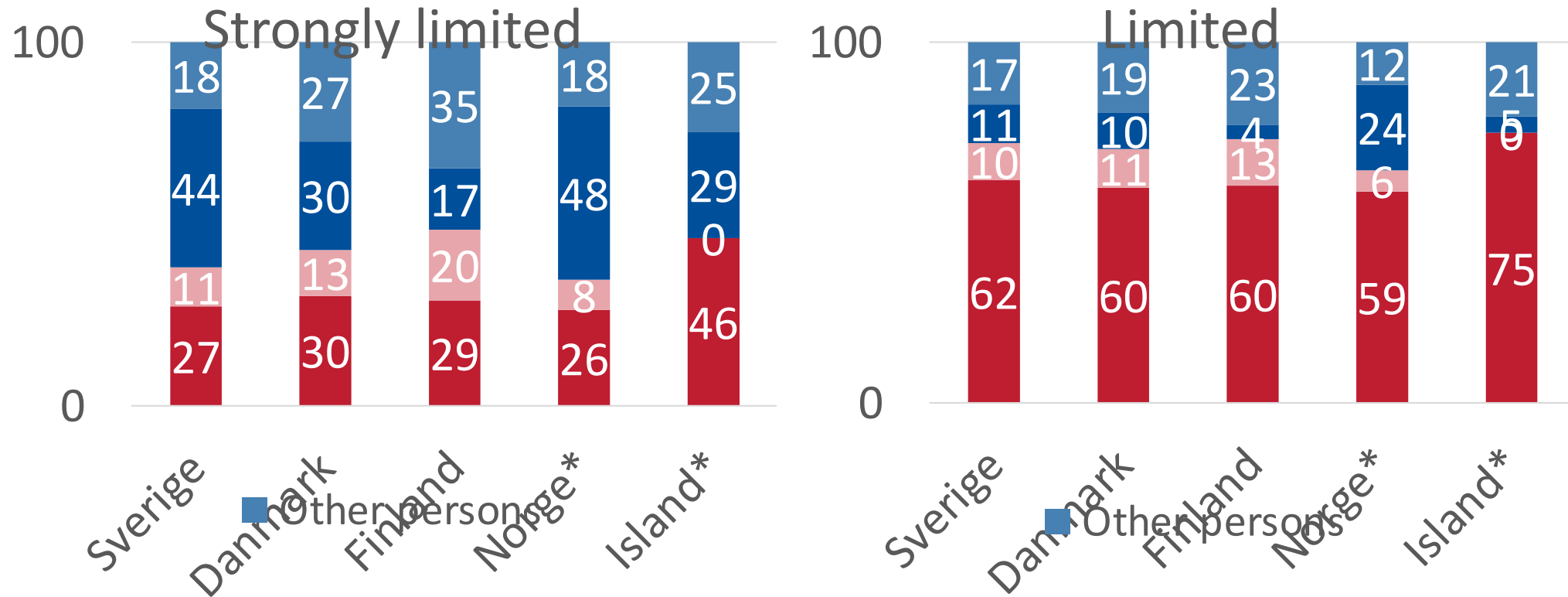
- SE: 7%
- DK: 10%
- FI: 10%
- NO: 7%
- IS: 7%

The Danish case:

- The risk of NEET status is three times as high for young people with than without a disability
- The risk is particularly high for young people with a mental or cognitive disability
- 42 % of young people in the NEET group have a disability

Source: Larsen, Jakobsen & Mikkelsen (2022): Handicap og beskæftigelse 2022.
www.vive.dk

Distribution on self-defined current economic status (2021), pct. People with a disability (16-64 years old). (EU SILC)

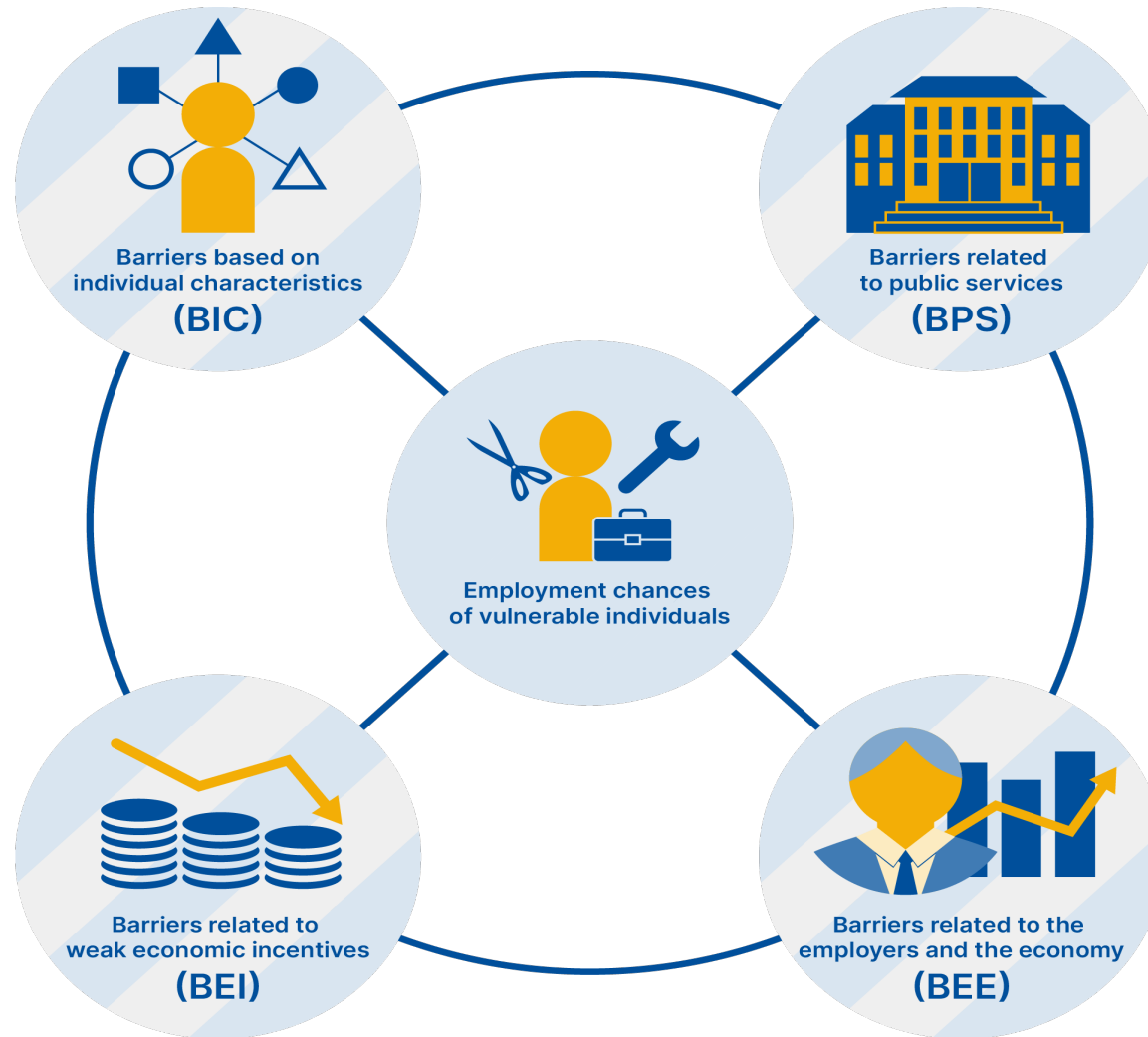
*The numbers for Norway are from 2020 and the numbers for Iceland from 2018

More about the project...

Reports from the project in 2022-2023

- **Report 1** shed light on the labour force participation among these vulnerable groups in the Nordic countries using data from LFS.
 - Appendix: using data from EU SILC for people with disabilities
- In **report 2**, we have developed a framework over employment barriers in the Nordic countries affecting vulnerable groups' employment chances. The framework covers 24 specific employment barriers
- The purpose of the **report 3** is to increase our knowledge of the prevalence and combination of employment barriers among individuals with no or weak labour market

Employment barriers

Report in 2024 I

Overall objective: Assess how well (or not) existing labour market activation and employment-support policies in the Nordic countries suit the traditional target groups and the Identified clusters of people that face exclusion from the labour market.

A. Literature review on the effects of existing instruments

- > Systematic, explicit and transparent
- > Most recent quantitative literature from the Nordic countries which identifies causal effects

B. Conceptualise and analyse instruments effects

- > Awareness of blind spots, due to quantitative literature identifying causal effects
 - > **Solution:** literature from comparable countries and qualitative evaluations

Report in 2024 II

C. Expert interviews

- > NGO's representing relevant groups

- > Public representatives

- > Purpose:

- 1) Validate findings of cluster analysis

- > Does the identified groups and barriers they face make sense based on their experience?

- > Do we overlook important barriers?

- 2) Validate findings from literature review on the effects of instruments

- > How effective are the instruments for the group they represent? And is the effectiveness affected by the heterogeneity of the groups

Report in 2024 III

> D. Cross-Nordic Case Worker interviews/workshops

> 5-10 case workers who represents different policy areas. One interview pr. Country

How does politics work in practise?

How does instruments work for different groups?

Do they experience any hindrances? Or do they lack tools?

> E. 2-3 deep dives/case studies:

> Will be based on identified knowledge gaps

> The nature, scope and method will be decided upon in agreement with the project

Thank you

Kaffepaus

10:25 – 10:40

10:40 – 11:10 Handicap og beskæftigelse - fra barrierer til broer

v/ Thomas Bredgaard

<https://viden.sl.dk/artikler/voksne/handicap-arbejde/handicap-og-beskaeftigelse-fra-barrierer-til-broer/>

11:10 – 11:20 Sverige: John Nilsson, Enhetschef Utbilda och samverka. Avdelningen Stärka förutsättningar

11:20-11:55 Teknologi i framtidens arbetsliv

v/ Lars Lindberg

<https://nordicwelfare.org/projekt/framtidens-arbetsliv/>

11:55 - 12:10 Kaffe pause

Framtidens arbetsliv

- Digitala och tekniska
lösningar för ökad
inkludering

Projekt: 2019-2021

- Fokus: **Nya digitala och tekniska lösningar** för ökad inkludering i arbetslivet för personer med funktionsnedsättning
- Uppdragsgivare: **Nordiska arbetsmarknadsutskottet**

Vårt oppdrag

- I hvilken grad skaper **ny teknologi, digitalisering og innovasjoner** bedre muligheter på arbeidsmarkedet for personer med ulike funksjonsnedsettelse i Norden?
- Hvordan kan et **funksjonshinderperspektiv** på utviklingen av teknologiske og digitale løsninger for næringslivet, offentlig sektor og arbeidsmarkedsaktører **skape ytterligere muligheter**, og hva må til for å oppnå dette?

Publikationer

Kunskapssammanställning

Exempelsamling

Verktøyslåda

Sammanfattning

The paradoxical nature of technology: its simultaneous ability to open up but also to limit opportunities, access and inclusion

Alan Roulstone: Disability & Technology (2016)

Vad vet om teknikens möjligheter?

Vilken kunskap finns?

- Det finns **begränsat** med **forskning** om digitala och tekniska hjälpmedel och **dess betydelse för ökad inkludering**
- Huvudsakligen fokus på de som blir **skadade i arbetslivet**
- Huvudsakliga kunskapen kommer från **fältet**, dock görs sällan **systematiska utvärderingar** eller statistikinsamling.

Referens: Ny teknik och digitala lösningar för ökad inkludering i arbetslivet: En kunskapssammanställning (2021) Gulliksen, Johansson & Larsdotter

Teknologier med potential

- Artificiell Intelligens
- Appar
- Exoskelett
- Styrning av proteser
- Förstärkta och konstgjorda verkligheter
- Haptiska gränssnitt
- Interna administrativa system
- Kroppsnära teknik
- Robotar och robotteknik
- Samarbetsteknologi
- Språkteknologi
- Tal till text

Referens: Ny teknik och digitala lösningar för ökad inkludering i arbetslivet: En kunskapssammanställning (2021): Gulliksen, Johansson & Larsdotter

Artificiell intelligens

Vad är artificiell intelligens (AI)?

“Artificiell intelligens (AI) eller maskinintelligens är förmågan hos datorprogram och robotar att efterlikna människors och andra djurs naturliga intelligens, främst kognitiva funktioner såsom förmåga att lära sig saker av tidigare erfarenheter, förstå naturligt språk, lösa problem, planera en sekvens av handlingar och att generalisera”

Wikipedia

AI-begrepp

- Algoritm: uppsättning av regler eller instruktioner som används för att hantera stora mängder information, eller data.
- Maskininlärning: Algoritmen skapar egna instruktioner genom att tränas med data
 - Övervakad träning
 - Obevakad träning

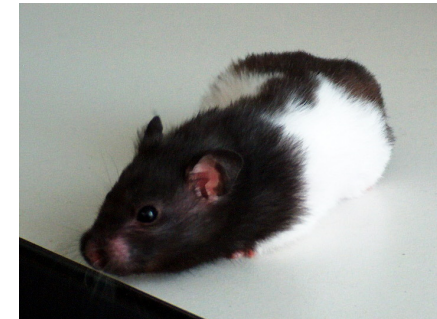

Bevakad träning

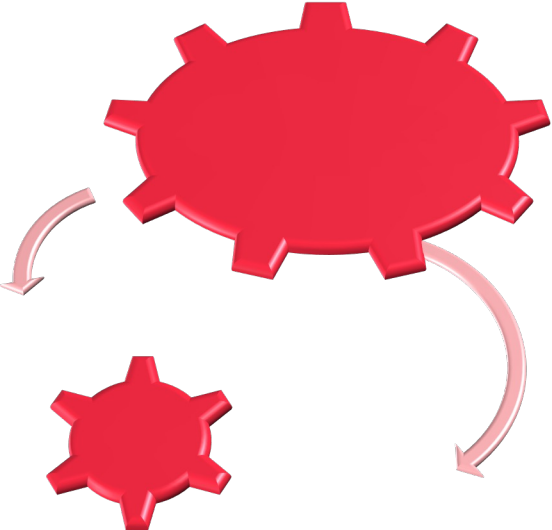
: "Katt"

"Ej katt"

Obevakad träning

Hund

Häst

Varg

Utmaningen med AI

"Black box"

Hund

Häst

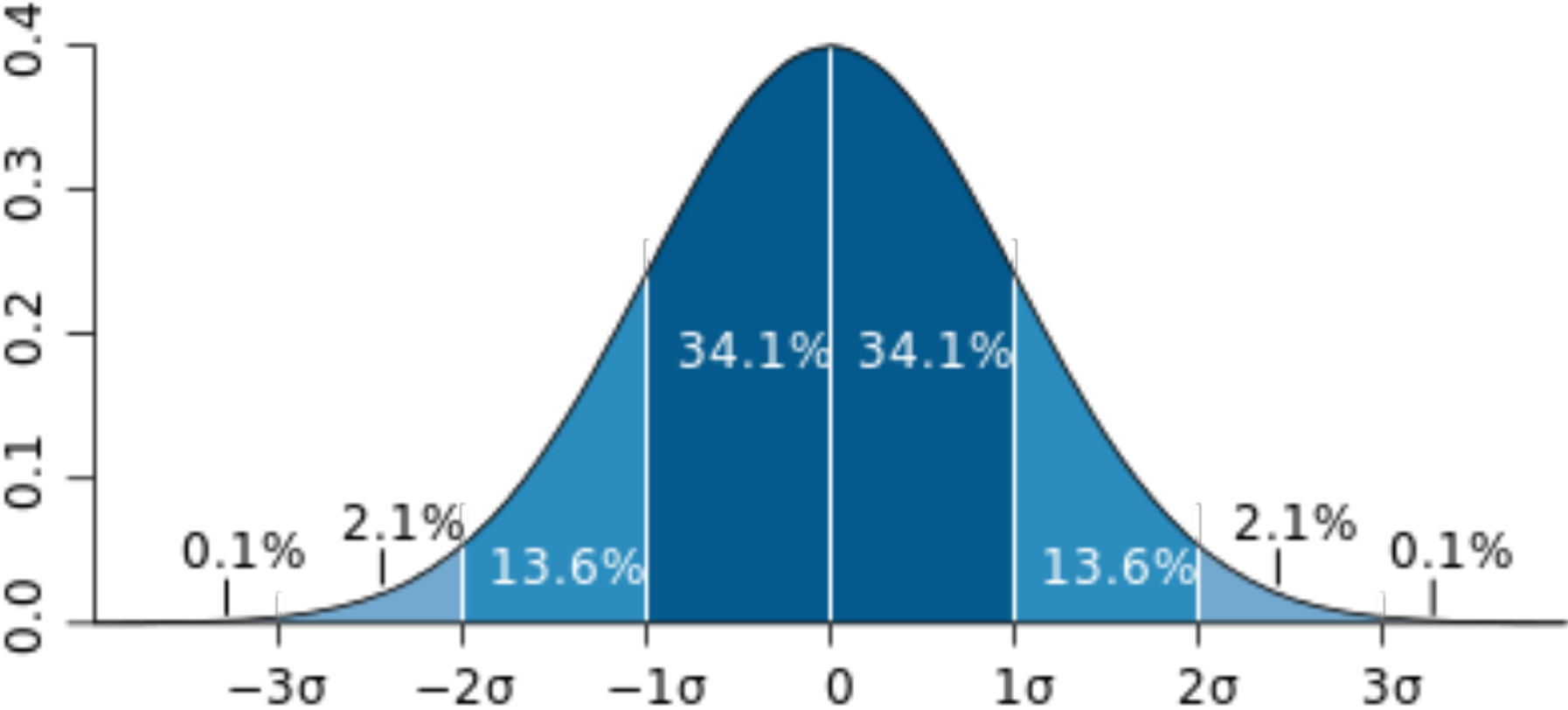
Varg

Vikten av mångfald i data

Outlier

Instruktion: "En person med funktionsnedsättning"

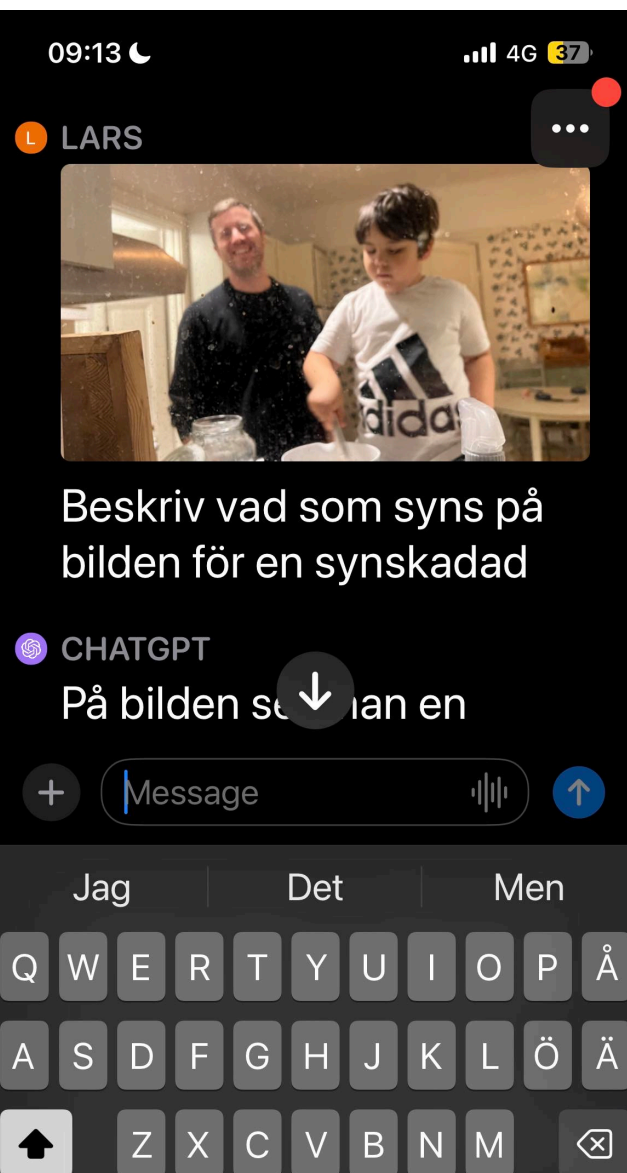

Generativ AI

- Skapar eller bearbetar data i form av bland annat text och bild
- ChatGPT (Chat Generative Pre-trained Transformer): Lanserades november 2022 och nådde 100 miljoner användare två månader senare
- Chatbot och efterliknar ett samtal mellan människor
- Tränad på stor mängd textdata (internet, böcker, webbsidor)
- Bygger på språkdatamodell som förutsäger sannolikheten för att ett ord följs av ett annat
- Ej alltid korrekt (hallucination)

Analysera bilder

09:13

4G 37

På bilden ser man en inomhusmiljö, förmodligen ett kök. Det finns två personer i bilden. Till vänster står en man som ler mot kameran. Han bär en mörk tröja. Till höger om honom står en yngre pojke med mörkt hår, klädd i en vit t-shirt med en "adidas"-logotyp. Pojken ser ut att vara

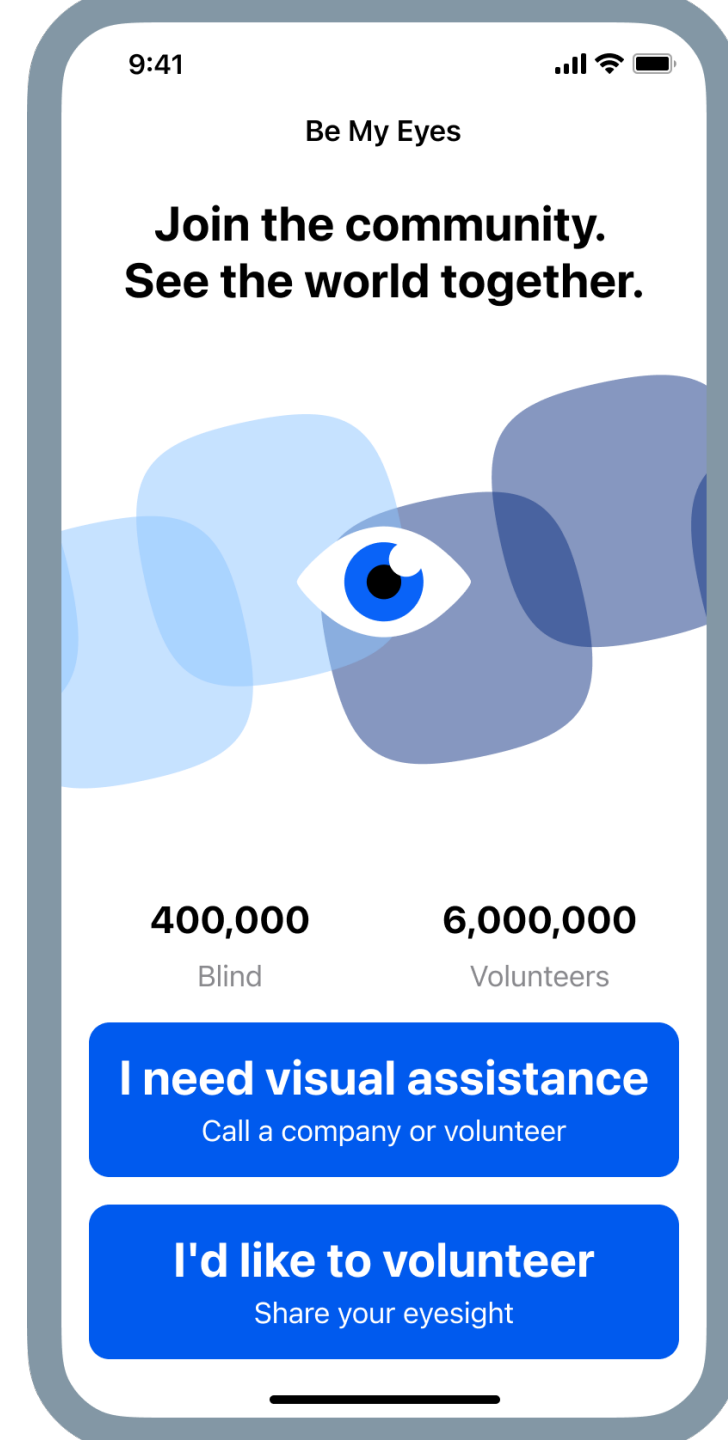
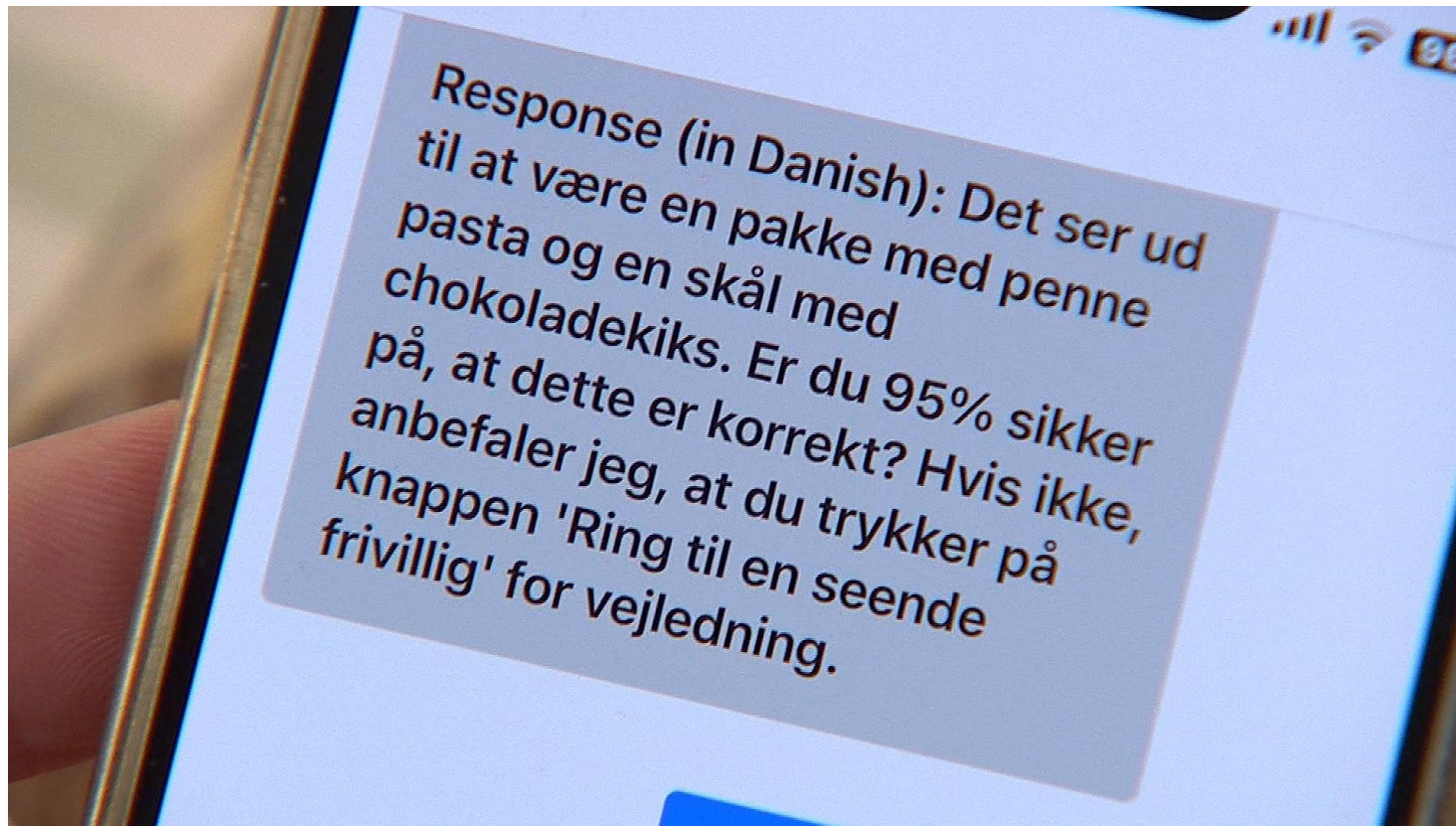
09:13

4G 37

ser ut att vara koncentrerad och blandar något i en skål. Båda syns genom ett smutsigt glas eller fönster, vilket ger bilden ett disigt och lite suddigt utseende. Det finns också delar av inredningen i bakgrunden, inklusive en dörr och några möbler.

Be my eyes

Samarbete med OpenAI- ChatGPT

AI som stöd

Tal:

- Automatisk textning

Syn

- Bild och alt texter
- Objektbeskrivning

Rörelse:

- Protoser och assisterande robotar

Kognition

- Tidsplanering
- Lättläst text
- Social assistans

Andra funktioner

- Stöd för att tolka omgivningens emotioner och ansiktsuttryck
- Tillgängliga webbsidor

Utvecklingen

- Generativ AI inbäddas i allt mer program
- En mängd applikationer har utvecklats som bygger på ChatGPT och generativ AI

AI och rekrytering

- AI används allt mer för personalrekrytering
- För intervjuer, svara på skriftliga eller muntliga frågor utan människa

Rekrytering

DAGENS NYHETER. Nyheter Sverige Världen Ekonomi Kultur Sport Klimatet Ledare DN Debatt ☰ Me

Startsidan - Dagens Nyheter

JOBB & KARRIÄR

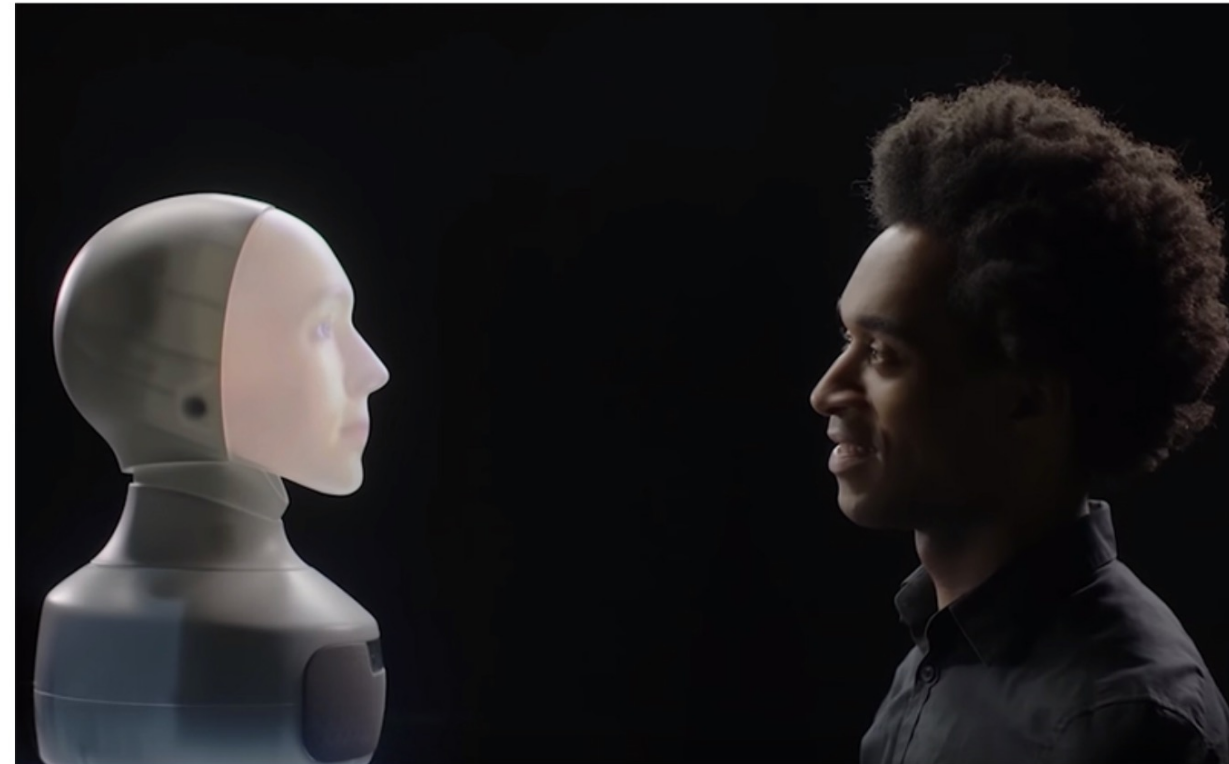
Roboten ska göra rekryteringen mer fördomsfri

Publicerad 2018-10-01

FURHAT ROBOT AIMS TURNS TO TURN RECRUITMENT BIAS ON ITS HEAD

GRAHAM SIMONS | 20 November 2018

“The Swedish robot interviewer”

International
Labour
Organization

GLOBAL BUSINESS
AND DISABILITY
NETWORK

SCOTT-PARKER
INTERNATIONAL

How do you lip-read a robot? AI-powered HR technology has a disability problem

8 Nov 2022, 3-4pm CET

**Susan Scott-
Parker**

**Neil
Milliken**

Atos

**Phyllida
Swift**

Face Equality
International

**Gerard
Quinn**

United
Nations

**Elias
Apreko
Ghana**

Stammering
Association

”The question would be, how does this robot deal with the candidate who could sell through if he could live read that robot or use a sign language interpreter? Has this robot been brief that you don't interview the interpreter? How does the robot adapt for the excellent candidate who stammers and needs a little more than the standard 20 minutes?”

Susan Scott-Parker

Utmaningar och risker

- AI kan samtidigt skapa enorma möjligheter som risker
- AI kan återspegla och förstärka den diskriminering som finns i samhället
- Vad som kan vara till stor hjälp för personer med funktionsnedsättning kan vara en ett hot mot andra människors integritet
- FN:s särskilde rapportör: Uppmanar FN:s medlemsstater i rapporten att skyndsamt lägga särskilt fokus på hur AI påverkar rättigheterna för den miljard människor som har en funktionsnedsättning

<https://www.ohchr.org/en/calls-for-input/2021/report-special-rapporteur-rights-persons-disabilities-artificial-intelligence>

Arbetshjälpmedel i Norden

Nordens
välfärdscenter

Externa barriärer

- **Digitala:** 70 procent av personer med funktionsnedsättning upplever barriärer att använda informations- och kommunikationsteknologi (Proba, 2020)

Danmark: Fjern barriererne: En undersøgelse af barrierer for inklusion af mennesker med bevægelseshandicap på arbejdsmarkedet (2018) Dansk Handicap Forbund; Norge: Erfaringer med bruk av IKT-løsninger blant personer med funksjonsnedsettelse (2020), Proba

Digitala barriärer

Problem:

- Administrativa system, intranät
- Att koppla in hjälpmedel
- IT-support

Fungerar bäst

- Kontorsprogram (Microsoft, Google)
- Mobiltelefoner

Digitala barriärer

Problem:

- Administrativa system, intranät
- Att koppla in hjälpmedel
- IT-support

Fungerar bäst

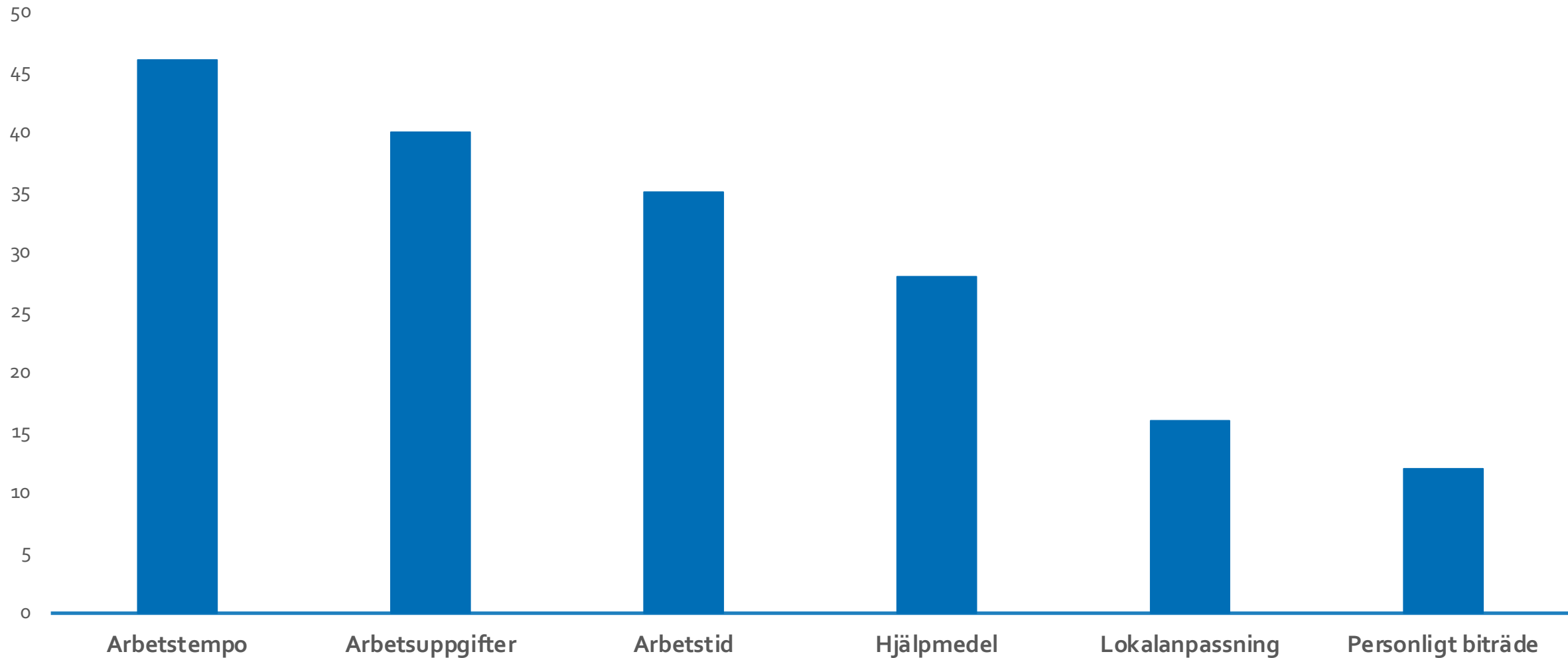
- Kontorsprogram (Microsoft, Google)
- Mobiltelefoner

Lösning

- Lagstiftning
- Krav i upphandling
- Utbildning och information

Behov av anpassning och stöd (%)

Olika behov av åtgärder

Anpassat arbetstempo

- Störst behov: Personer med psykisk funktionsnedsättning

Anpassade arbetsuppgifter och hjälpmedel

- Störst behov: Personer med kommunikativ funktionsnedsättning (syn-tal-hörsel)

Boman, Tomas (2019). Situationen på den svenska arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning: en sekundäranalys om sysselsättning, yrkesnivå, diskriminering, stöd och anpassning för personer med olika typer av funktionsnedsättning.

Utvecklingen av hjälpmedel: Patent 1998-2019

- Lösningar utvecklade för personer med funktionsnedsättning återfinns senare i konsumentprodukter
- Hjälpmedel opereras in
- Olika teknologier som AI, internet of things, hjärngränssnitt och sensorer kombineras
- Kompenserar inte enbart utan fungerar även som förstärkning
- Merparten av lösningar blir enbart prototyper, utmaning att kommersialisera lösningarna

Referens: World Intellectual Property Organizations: Technology Trends 2021: Assistive Technology

<https://tind.wipo.int/record/42582>

Hjälpmedel i arbetslivet

- Bidrag inrättades på 1940-talet (Sverige)
- Arbetshjälpmedel kompletterar personliga hjälpmedel
- Bidrag eller förskrivning av arbetshjälpmedel finns flertalet länder
 - Norden: Offentligt åtagande
 - USA: Arbetsgivarna (lagstiftning) har större ansvar. Vid federal upphandling måste krav ställas på tillgänglighet.

Arbetshjälpmedel

	Danmark	Finland	Island	Norge	Sverige
Ansvarig	Jobcenter (Kommunen)	Folkpensionsans taltten (FPA) TE-byrå	Kommunerna	NAV	Arbetsförmedling Försäkringskassan
Belopp	Ej tak	FPA – Ej tak TE_byrå 4000 Euro	Begränsat	Ej tak	Arbetsförmedlingen 100 000 kr Försäkringskassan 50 000
Upphandlat sortiment	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Totalt	Ingen uppgift	FPA 1,6 milj Euro TE-byrå, ingen uppgift	Ingen uppgift	Ca 125 miljoner NOK årligen	Ca 100 miljoner per år (Arbetsförmedlingen + Försäkringskassan)

Teknologin finns men utnyttjas inte

- **Nya teknologiska lösningar** har svårt att komma in i **sortimenten** som konserverar gamla lösningar.
- Såväl enskilda som som specialister har svårt få **överblick vilka lösningar** som finns och fungerar
- Svårt få **stöd** för utveckling av nya lösningar
- Mer fokus på **välståndsteknologi**, det saknas sammanhållna program eller satsningar för hur teknologi kan öka inkluderingen i arbetslivet

Olika utmaningar och möjligheter för nordiska hjälpmedelssystemen

Danmark

- Decentraliserat
- Databas och kunskapssatsning

Finland

- Splittrat
- Låg total summa

Norge

- Störst och sammanhållet
- Nya lösningar och mindre företag har svårare komma med i sortimentet

Sverige

- Splittrat
- Innovationsatsningar

Slutsatser

Några slutsatser

- Stort behov av **kunskapsutveckling** hos olika målgrupper
- **Pandemin** tydliggör behovet att fokusera personer med funktionsnedsättning
- Satsningar på **forskning, innovation och kompetensutveckling**
- Utnyttja **teknologins möjligheter**
- Potentialen och riskerna i **Framtidens arbetsliv** för personer med funktionsnedsättning behöver uppmärksammas mer i likhet i flera andra länder

Internationella exempel

www.peatworks.org

www.thevaluable500.com

Publikationer från projektet

Ny teknik och digitala lösningar för ökad inkludering i arbetslivet: En kunskapssammanställning

<https://nordicwelfare.org/publikationer/ny-teknik-och-digitala-losningar-for-okad-inkludering-i-arbetslivet/>

Den inkluderande arbetsplatsen – en verktoykasse

<https://nordicwelfare.org/publikationer/den-inkluderende-arbeidsplatsen-en-verktoykasse/>

Digitala och tekniska lösningar för ökad inkludering i arbetslivet – en exempelsamling

<https://nordicwelfare.org/publikationer/digitala-och-tekniska-losningar-for-okad-inkludering-i-arbetslivet-en-exempelsamling/>

Framtidens arbetsliv – teknik och digitalisering för ökad inkludering: En sammanfattning (Även engelsk version)

https://nordicwelfare.org/pub/Framtidens_arbetsliv_Teknik_och_digitalisering/

För mer information

- European Disability Forum: <https://www.edf-feph.org/projects/inclusive-artificial-intelligence-ai/>
- The Partnership on Employment & Accessible Technology (PEAT) <https://www.peatworks.org/>
- Zero project <https://zeroproject.org/tools/artificial-intelligence>

Tack!

Lars Lindberg

Senior adviser

Lars.lindberg@nordicwelfare.org

nordicwelfare.org

Kaffepaus

11:55 – 12:10

12:10 - 12:50 Inkluderende arbeidsliv i Norden – policy, strategier og trender.

Kommentarer og refleksjoner fra representanter for arbeidsmarkedsmyndighetene i Norden

En Nordisk runde der alle har ca. 8 minutters innlegg.

Rekkefølge: Danmark, Finland, Færøyene, Grønland, Island, Norge, Sverige og Åland

12:50 –13:00

Avsluttende diskusjon

13:00– 14:00

Lunsj

Danmark

Uffe Poulsen

Sekretariatschef

Arbejdsmarkedskontor

Syd

Styrelsen for

Arbejdsmarked og

Rekruttering

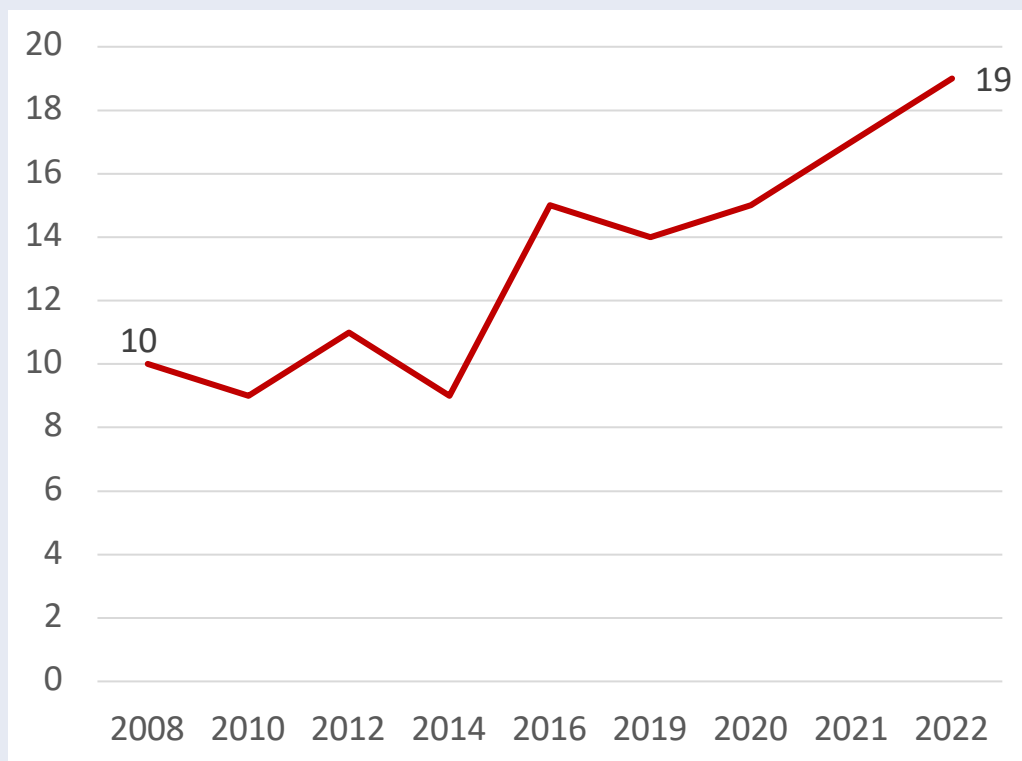
Beskæftigelse og Handicap

- Udfordringer og indsats

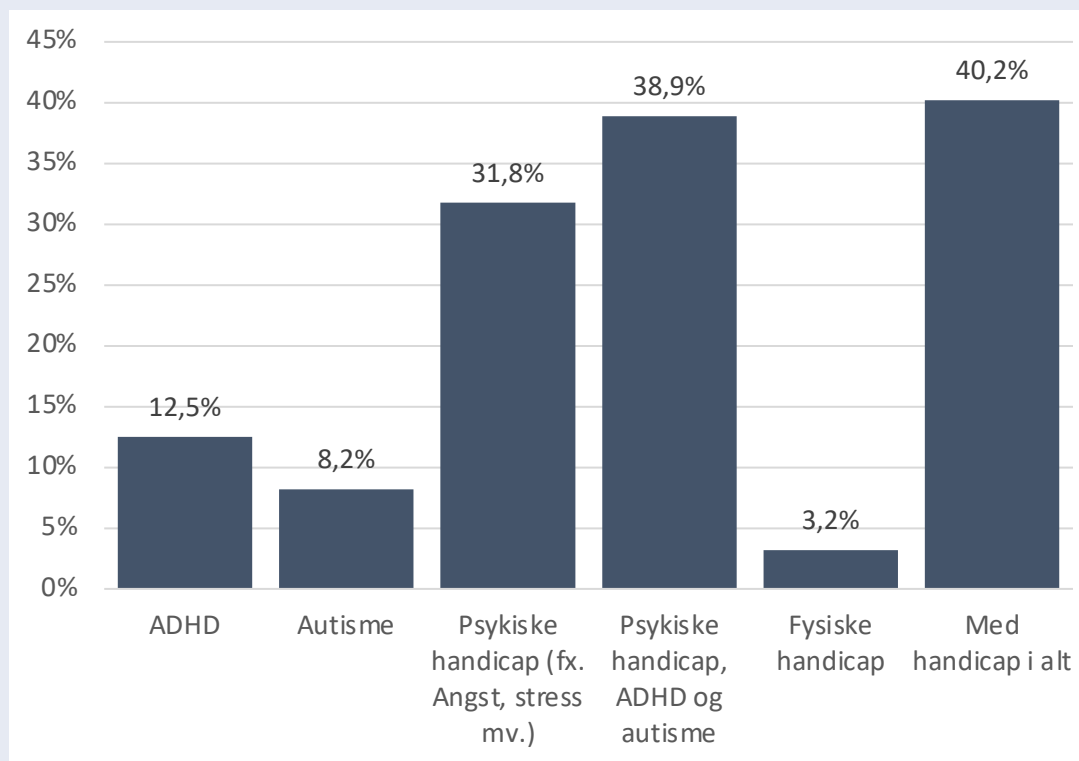
40.000 unge med handicap er hverken i arbejde eller i gang med en uddannelse

Udvikling i andel af unge (16-29 år), der har et handicap, udvalgte år 2008-2022. Vægtet procent

Kilde: VIVE 2023

Unge (16-29 år) uden job el. uddannelse fordelt på handikaptyper, 2018

Kilde: EA, 2022

IPS-ambassadørkorps

- Råd om samarbejde med psykiatri
- Viden om IPS og implementering
- Undervisning (3 dages basisuddannelse)
- Temadage og faglige netværksmøder
- Kvalitetsmåling

IPS for unge – en ny pulje, der rummer to målgrupper

1. Målgruppe for IPS-indsats

- Unge med en psykiatrisk diagnose, der er tilknyttet den regionale behandlingspsykiatri eller socialpsykiatrien

2. Udvidet målgruppe for IPS-lignende indsats

- Unge i psykisk mistrivsel, der viser tegn på fx angst eller depression, men **ikke** har kontakt til psykiatrien.
- Indsatsen for den enkelte ung skal foregå i samarbejde med relevant behandlingsaktør fx misbrugsbehandler, psykolog eller andre regionale behandlingstilbud, som kan træde i stedet for psykiatrien.

Formål med Puljen

- Hjælpe udsatte unge med psykiske lidelser og psykisk mistrivsel videre i ordinært job eller uddannelse via IPS-metoden
- Styrke samarbejdet på tværs af psykiatri, jobcenter og andre behandlingstilbud med henblik på at skabe bedre sammenhænge i de unges forløb
- Sikre opkvalificering af de fagprofessionelle og understøtte forankring af IPS-indsatsen i kommuner og regioner

Vidensplatform giver svar til praktikere, borgere og arbejdsgiver

DU ER HER: FORSIDE | TVÆRGÅENDE OMRÅDER | VIDENSPLATFORM OM HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE

Tværgående områder

- Jobunivers
- Børn med funktionsnedsættelser
- Voksenansvar for børn og unge
- National koordination
- Om Social- og Boligstyrelsens viden
- Faglig ledelse og styring
- Rettigheder
- Udbud og annonceringer
- Sagsbehandling: Børn og unge
- Sagsbehandling – handicap og udsatte voksne
- Hjælpemiddelområdet
- Efteruddannelse
- Vidensplatform om handicap og beskæftigelse

Vidensplatform om handicap og beskæftigelse til brug i konkret praksis

Vidensplatform samler og formidler tværfaglig viden om handicap og beskæftigelse

Vidensplatformen gør det lettere for dig at finde frem til viden og information om betydningen af specifikke handicap i forhold til beskæftigelse, og hvad der kan støtte op om deltagelse i beskæftigelse for personer med specifikke handicap. Platformen henvender sig til virksomhedsledere, HR-konsulenter, kommunale ledere, sagsbehandlere og fagmedarbejdere og borgere. Du kan bl.a. finde viden om mestring og håndtering af specifikke vanskeligheder på jobbet, teknologistøtte, støttemuligheder, særligt tilrettelagte indsatser og deres økonomiske potentialer.

› Til virksomhedsledere

› Til borgere med handicap

› Til kommunale ledere og sagsbehandlere

- Teknologi-understøttelse til autisme, psykiske vanskeligheder, erhvervet hjerneskade, synshandicap og udviklingshæmmet, herunder:
 - Støtte til opgaveløsning og interaktion
 - Støtte til kommunikation
 - Støtte til planlægning og struktur
 - Gode råd til arbejdsleder
 - Gode råd til jobsøger / medarbejder
 - Videoguides
 - Kompenserende ordninger
 - Konkrete redskaber og hjælpemidler samt links til hjælpemiddelsdatabasen
 - Særligt tilrettelagte indsatser
 - Mm.

Finland

Marianne Keyriläinen
Specialist
Arbets- och
näringsministeriet

Ny teknologi för ett inkluderande arbetsliv - innovationer och strategier

Marianne Keyriläinen, Specialist, Arbets- och näringsministeriet
Expertseminarium: Inkluderande arbetsliv, 20 oktober, Köpenhamn

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hur den digitala och teknologiska utvecklingen påverkar personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden?

- Personer med funktionsnedsättning har fortfarande svårigheter på arbetsmarknaden.
- Typ av funktionsnedsättning (den fysiska, psykiska eller intellektuella funktionsförmågan)?
- Automatisering av rutinmässiga (tidigare teknik) och icke-rutinmässiga (AI) uppgifter.
- Det finns en oro om dåligt kontrollerad artificiell intelligens (AI), men AI kan också stödja personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden.
 - Kan vara diskriminerande om den ökar inbyggda ableistiska fördomar.
 - Kan utesluta personer med funktionsnedsättning.
 - + Skapa mer inkluderande och anpassningsbara miljöer.
 - + Kan öppna arbetsmöjligheter som personer med funktionsnedsättning inte tidigare kan nå.

Vilka initiativ och strategier har tagits av respektive myndighet för att använda AI och annan teknologi för att öka inkluderingen av personer med funktionsnedsättning i arbetslivet?

- Digitalisering och utnyttjande av teknik är i programmet för statsminister Orpos regering ett av de viktigaste sätten att förbättra kvaliteten, effektiviteten och tillgången på offentliga tjänster.
- Vi har två stora digitaliseringsprojekt som främjar både sysselsättningen och ökar inkluderingen av personer med funktionsnedsättning i arbetslivet.

TE-Digi - Förnyade digitaliska AN-tjänster

- Ett projekt som reformerar statens arbets- och näringstjänster.
- Uppdrag är att förbättra matchning mellan arbetstagare och arbetsplatser, digitalisera arbetsförmedlingen och bilda en tjänst baserad på partnerskap, nära samverkan och informationsutnyttjande mellan olika aktörer.
- Projektet är väldigt stor och har en mycket stor samhällelig inverkan. Det byggs upp ett helt nytt ekosystem för arbete där man förnyar praxisen och tankesätten när det gäller att söka arbete och förmedla arbete.
- Projektet syftar till att lindra problem relaterade till tillgången av arbetskraft och förkorta ansökningstiden för lediga platser.
- Kommer i framtiden att erbjuda bättre möjligheter att söka arbete och lyfta fram sitt eget kunnande.

Jobbmarknaden.fi

- Jobbmarknaden.fi är en organisationsoberoende helhetslösning som hjälper till att lindra problem med tillgång till arbetskraft. Syftet är att förbättra matchning mellan jobb och arbetstagare.
- Plattformen använder AI för att hjälpa arbetssökande och arbetsgivare att hitta varandra snabbare och bättre.
- En e-tjänst med en enda kontaktpunkt oberoende av tid och plats för arbetslivstjänster.
- Under åren 2023—2024 förnyas tjänsten och ersätter de befintliga servicetjänsterna för person- och företagskunder och specialister inom AN-tjänsterna.
- Tillgänglighet:
 - Jobbmarknadens sidor kan också läsas med hjälp av maskinröst.
 - I allt innehåll på Jobbmarknaden beaktas tillgänglighet och kognitiv tillgänglighet.

Vilka är de främsta utmaningarna de kommande åren?

- **Reformen av arbets- och närings tjänsterna 2024**
- Arbets- och närings tjänsterna överförs till kommunerna 1.1.2025.
- Detta har att göra med regeringsprogrammets sysselsättningsmål och stärkandet av kommunernas ansvar för sysselsättningstjänsterna.
- Målet med reformen är en servicestruktur som på bästa möjliga sätt främjar snabb sysselsättning och ökar arbets- och närings tjänsternas effektivitet, tillgänglighet, resultat och mångsidighet.
- Med TE24-reformen skapas en så kallad uppmuntrande finansieringsmodell för kommunerna. Det innebär att kommunerna uppmuntras att utveckla sin verksamhet så att den främjar sysselsättningen.
- Skapa både utmaningar och möjligheter: jämlika service – satsa mer på sysselsättning

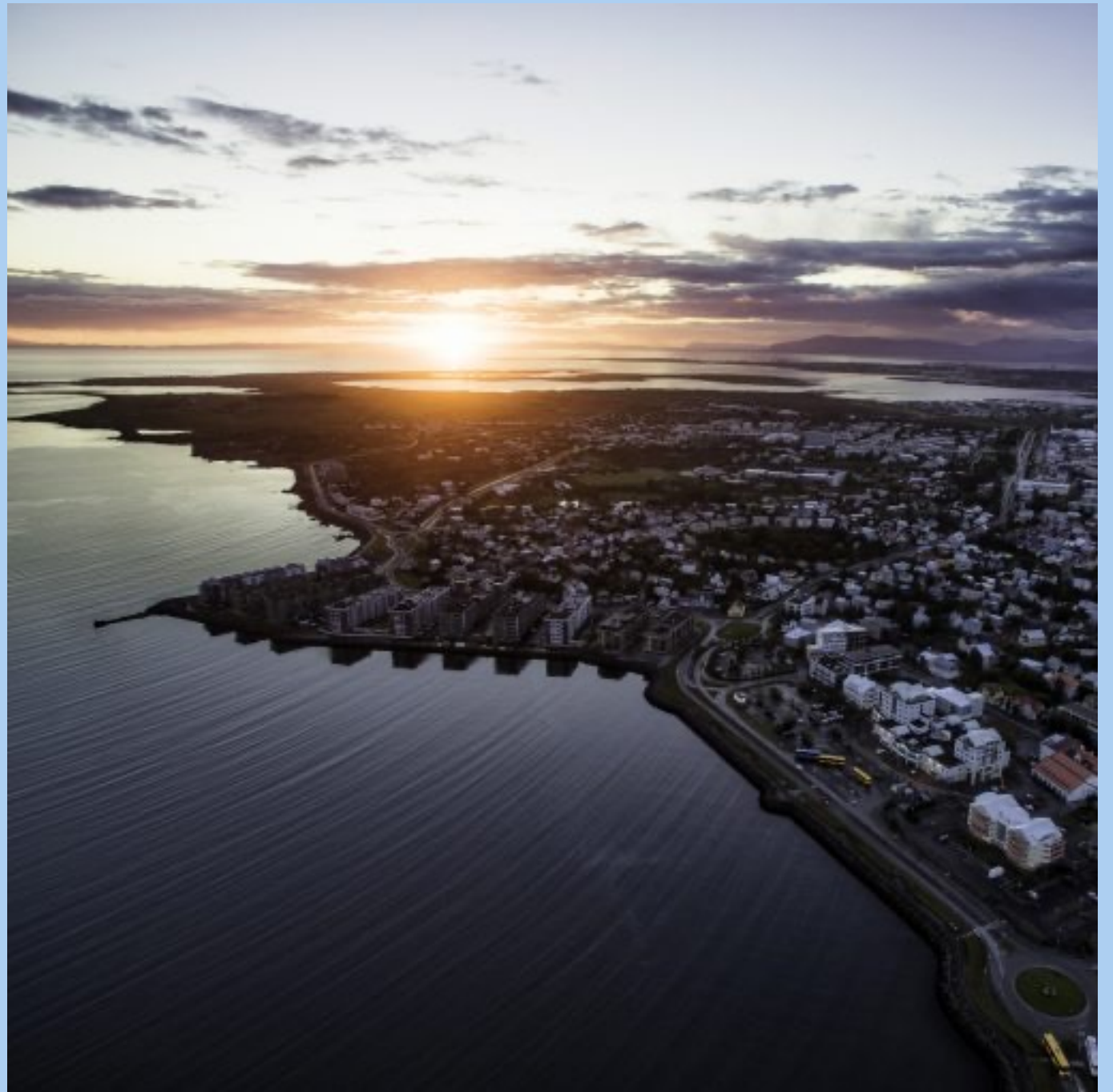
Tack!

Marianne.keyrilainen@gov.fi

Island

Soffía Dóra
Jóhannsdóttir

Legal Advisor
Ministry of Social
Affairs and Labour

Norge

Tormod Moland

Seksjonssjef

Kontor for
hjelpemidler og
levekår

Arbeids- og
velferdsdirektoratet

Teknologi

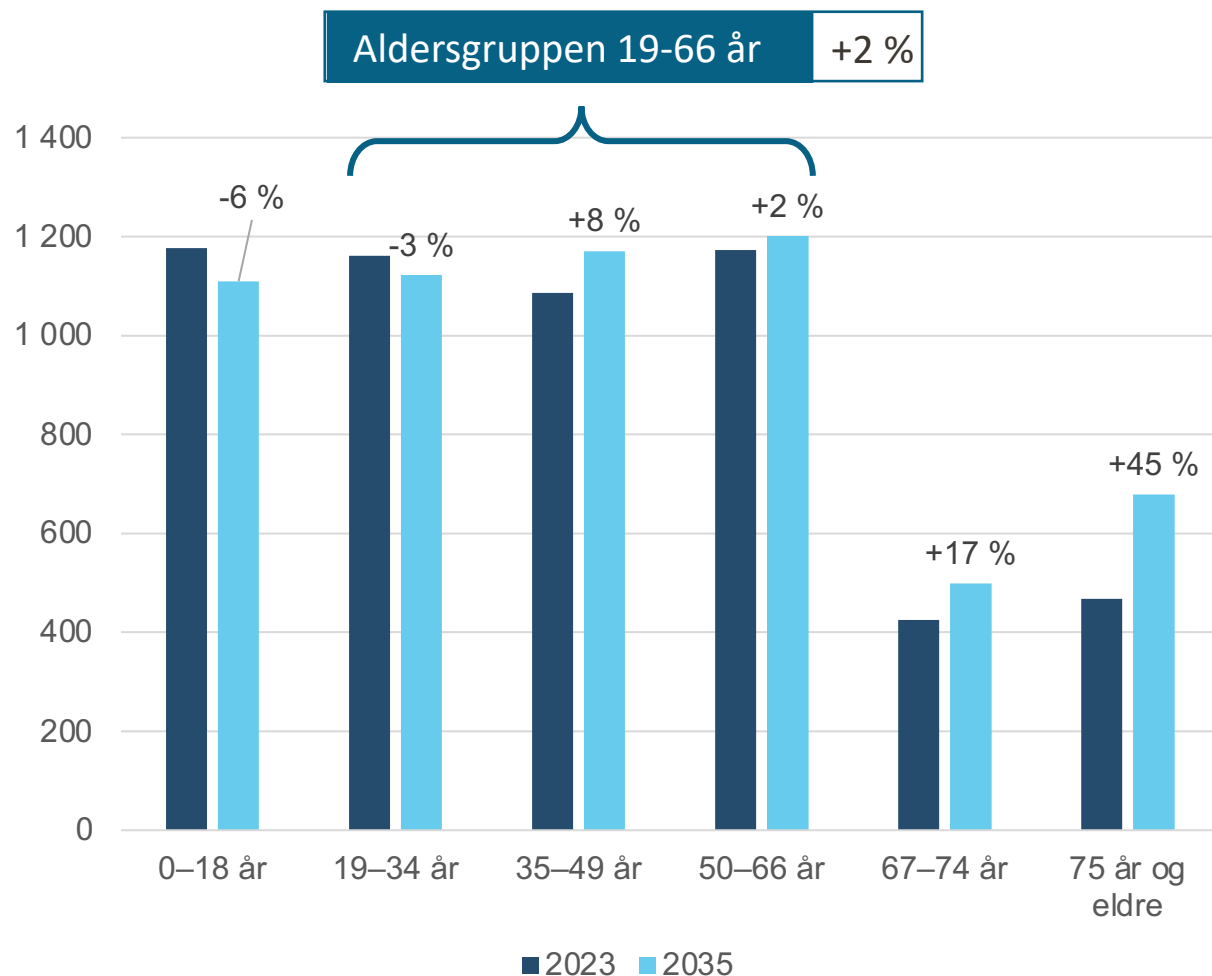
Digitalisering og mer anvendelig kunstig intelligens gir store muligheter

Rammebetingelser og kompetansebehov utfordrer utviklingstakten

Befolkningen 2023 og 2035

Antall i 1000 og prosentvis endring

Svakere befolkningsvekst – sterkere aldring

- Drøyt 35 prosent flere mottakere av alderspensjon og hjelpemidler til 2035 vil utfordre NAV
- Økt press på statsfinansene – større forventninger til at NAV bistår flere grupper i oppfølging mot arbeid

Omstilling og sårbarheter i den globaliserte økonomien

- Teknologisk utvikling og det grønne skiftet
- Endringer i kompetansekrav
- Mangel på helsepersonell, håndverkere og IT-utviklere
- Vi er mer sårbare enn vi trodde

Future of jobs report 2023

- Teknologi hoveddriver for omstilling
 - Stordata, skytjenester, kunstig intelligens
- Grønn omstilling viktigste driver for jobbskaping
- Ny teknologi og digitalisering:
 - Ventes å skape jobber i halvparten av virksomhetene
 - Tap av jobber i 1 av 5 virksomheter

It is legally
possible is mo

relli, Europea

Digitaliseringstrender i NAV

Vedvarende og tiltakende

Brukerkontakt digitaliseres

*Flere oppgaver løses digitalt.
Mer hybrid kontakt?*

Forvaltningen digitaliseres

Proaktive og sammenhengende tjenester. Beslutningsstøtte

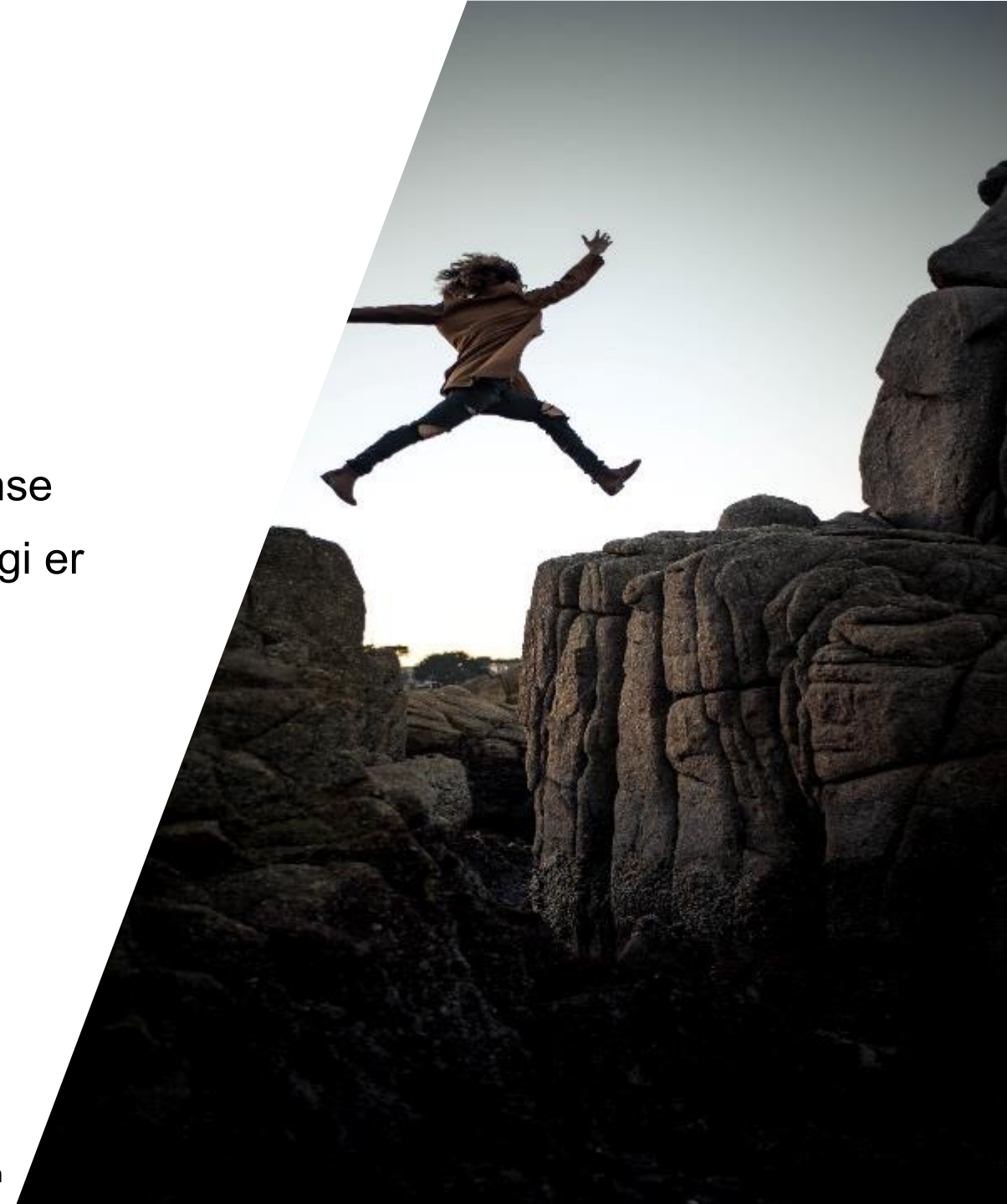

Etisk og bærekraftig digitalisering

Bredere debatt om personvern, algoritmer, bruk av data. Økt risiko for nettkriminalitet

Risikoen for utviklingstakten

- Mangel på kompetanse
 - 4 av 5 statlige virksomheter melder om utfordringer med å rekruttere IKT-kompetanse
 - Kompetanse i skjæringspunktet jus/teknologi er også mangelvare
- Usikker teknologiutvikling
- Rammebetingelser

Sverige

John Nilsson

Enhetschef Utbilda
och samverka
Avdelningen Stärka
förutsättningar

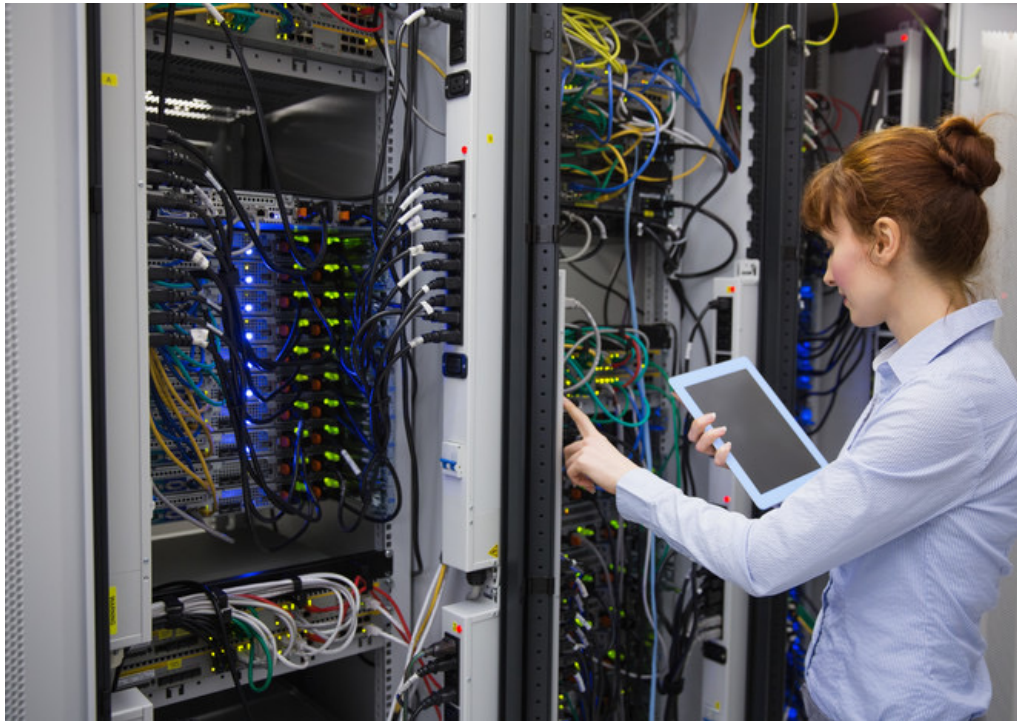
Nordic welfare

John Nilsson

Enhetschef Utbilda och samverka
Avdelningen Stärka förutsättningar

Digitalt erbjudande

Identifiera områden i behov av digitala utveckling

Digitala förbättringar

Införda utvecklingsinitiativ

- Inskrivning
- Samtycke

Aktuella utvecklingsinitiativ

- Ansökan om litteratur och tolk
- Ansökan om arbetshjälpmedel

AI

- Bedömning
- Matcha "mjuka" kompetenser
- Nya möjligheter och hot

Ökad förståelse ger bättre samarbete!

Här hittar du virtuella inlevelseövningar för mer inkluderande arbetsplatser

12:00 - 12:50
og

Inkluderende arbeidsliv i Norden – policy, strategier
trender.

Kommentarer og refleksjoner fra representanter for
arbeidsmarkedsmyndighetene i Norden

En Nordisk runde der alle har ca. 8 minutters innlegg.

Rekkefølge: Danmark, Finland, Island, Norge og
Sverige

12:50 –13:00

Avsluttende diskusjon

13:00– 14:00

Lunsj

